

Krízové riadenie a plánovanie v euroregiónoch ČR a SR

Martin Hromada

Bakalářská práce
2006

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

Ústav elektrotechniky a měření

akademický rok: 2005/2006

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martin HROMADA**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Krizové řízení a plánování v euroregionech České a Slovenské Republiky**

Zásady pro vypracování:

- 1) Práci zpracujte jako srovnávací právní materiál mezi oběma státy.
- 2) Srovnajte zejména klady a nedostatky jednotlivých právních regulativů
- 3) Materiál podpořte graficky - srovnávací tabulkou
- 4) Materiál srovnajte rovněž s obdobnými právními dokumenty Evropské unie
- 5) Uveďte vlastní doporučení a závěry k uvedenému problému

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- 1) Právo evropské unie
- 2) Zákon č.239/2000sb. o integrovaném záchranném systému
- 3) Zákon č.240/2000sb. o krizovém řízení
- 4) Zákon č.129/2002sb. o integrovaném záchranném systému
- 5) Zákon č.387/2002sb. o krizovém řízení
- 6) Judr.Laucký VI. Řízení technologických procesů v průmyslu kom. bezpečnosti utb skripta 2005

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Vladimír Laucký**

Datum zadání bakalářské práce: **14. února 2006**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. června 2006**

Ve Zlíně dne 14. února 2006

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
pověřený děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Táto práca je venovaná problematike krízového riadenia a plánovania a integrovaného záchranného systému na základe zákonov č.239/2000zb.; č.129/2002zb; č.240/2000zb.; 387/2002zb.: Rozoberám tieto zákony a v ďalšej časti ich aj porovnávam a dávam návrhy na ich doplnenie či zmenu. Podávam prehľad o záväzkoch ktoré nám v krízovom riadení a plánovaní či integrovanom záchrannom systéme vznikli vstupom do Európskej únie. V poslednej časti sa venujem problematike prevencie, ktorá je z môjho pohľadu najdôležitejšia čo sa plánovania a riadenia týka.

ABSTRACT

This my elaborate is devoted to area of Crisis management and planning and also Intergrated rescue system on the base of act number 239/2000 statutes at large; number 129/2002 statutes at large; numer 240/2000 statutes at large; number 387/2002 statutes at large. I'm analyzing and ballancing this Acts and I'm giving proposals how to change or refill them. The next chapter is about Crisis management and planning and also Intergrated rescue system in European Union. The last chapter is about prevention, what is from my point of wiev the most important thing in management and planning.

Chcel by som poďakovať svojmu konzultantovi JUDr. Vladimírovi Lauckému za poradenstvo pri písaní mojej bakalárskej práce. Za jeho pripomienky a rady, ktoré mi uľahčili písanie, ako aj za jeho strávený čas, ktorý mi venoval.

Prehlasujem, že som na celej bakalárskej práci pracoval samostatne a použitú literatúru som citoval.

V Zlíne,

.....

Martin Hromada

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 KRÍZOVÉ ZÁKONY ČR, SR – Č. 240/2000 ZB.; Č. 387/2002 ZB.....	10
1.1 ZÁKLADNÉ USTANOVENIA	10
1.2 ORGÁNY KRÍZOVÉHO RIADENIA.....	10
1.3 PRÁVA A POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSÔB	11
1.4 KONTROLA, POKUTY A NÁHRADA.....	11
1.5 USTANOVENIA SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ.....	12
2 ZÁKON O INTEGROVANOM ZÁCHRANNOM SYSTÉME Č.239/2000 ZB.; Č.129/2002 ZB.	14
2.1 ZÁKLADNÉ USTANOVENIA	14
2.2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	14
2.3 POSTAVENIA A ÚLOHY ŠTÁTNYCH ORGÁNOV A ORGÁNOV ÚZEMNÝCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKOV PRI PRÍPRAVE NA MIMORIADNE UDALOSTI A PRI USKUTOČŇOVANÍ ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÝCH PRÁC.	15
2.4 ORGANIZÁCIA ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÝCH PRÁC V MIESTE ZÁSAHU	18
2.5 PRÁVA A POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSÔB PRI MIMORIADNYCH UDALOSTIACH	19
2.6 VÝNIMKY	20
2.7 KONTROLA, POKUTY, NÁHRADA A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE	20
2.8 USTANOVENIA SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ.....	21
3 POROVNANIE KRÍZOVÝCH ZÁKONOV V ČR A SR – Č. 240/2000 ZB.; Č. 387/2002 ZB.	22
3.1 POROVNANIE ZÁKLADNÝCH USTANOVENÍ	22
3.2 POROVNANIE ORGÁNOV KRÍZOVÉHO RIADENIA	23
3.3 POROVNANIE PRÁV A POVINNOSTÍ PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSÔB	25
3.4 POROVNANIE KONTROL, POKÚT A NÁHRAD	25
3.5 POROVNANIE USTANOVENÍ SPOLOČNÝCH A ZÁVEREČNÝCH	26
4 POROVNANIE ZÁKONOV Č.239/2000ZB. ; Č.129/2002ZB. O INTEGROVANOM ZÁCHRANNOM SYSTÉME	30

4.1	POROVNANIE ZÁKLADNÝCH USTANOVENÍ	30
4.2	POROVNANIE DEFINÍCIE INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	30
4.3	POROVNANIE POSTAVENÍ A ÚLOH ŠTÁTNYCH ORGÁNOV A ORGÁNOV ÚZEMNÝCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKOV PRI PRÍPRAVE NA MIMORIADNE UDALOSTI A PRI USKUTOČŇOVANÍ ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÝCH PRÁC	31
4.4	POROVNANIE DEFINÍCIE ORGANIZÁCIE ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÝCH PRÁC V MIESTE ZÁSAHU	33
4.5	POROVNANIE DEFINÍCIE PRÁV A POVINNOSTÍ PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSÔB PRI MIMORIADNYCH UDALOSTIACH	34
4.6	POROVNANIE DEFINÍCIE VÝNIMEK	35
4.7	POROVNANIE DEFINÍCIE KONTROL, POKÚT, NÁHRAD A FINANČNÉHO ZABEZPEČENIA	35
4.8	POROVNANIE USTANOVENÍ SPOLOČNÝCH A ZÁVEREČNÝCH	36
5	KRÍZOVÉ RIADENIE A PLÁNOVANIE A IZS V RÁMCI EU.....	40
5.1	CIVILNÉ KRÍZOVÉ RIADENIE V EU	40
5.2	PRIORITNÉ OBLASTI ROZVOJA CIVILNÝCH ASPEKTOV KRÍZOVÉHO RIADENIA	41
5.2.1	Polícia.....	41
5.2.2	Posilňovanie právneho prostredia	42
5.2.3	Posilňovanie občianskej správy.....	43
5.2.4	Civilná ochrana	43
5.3	INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM V KONCEPCII EU	44
6	OPTIMALIZÁCIA PREVENCIE	45
6.1	KRÍZOVÉ A HAVARIJNÉ RIADENIE A PLÁNOMANIE	45
6.2	OCHRANA OBYVATELSTVA.....	47
6.3	INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	48
6.4	POŽIARNA OCHRANA	49
6.5	OCHRANA VEREJNÉHO ZDRAVIA SÚVISIACA S MIMORIADNOU UDALOSŤOU	50
6.6	OCHRANA PRE POVODŇAMI	51
6.7	OCHRANA VONKAJŠIEHO OVZDUŠIA SÚVISIACOU S MIMORIADNOU UDALOSŤOU.....	51
6.8	OCHRANA A ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA PRED NEŽIADUCIMI ÚČINKAMI IONIZUJÚCEHO ŽIARENIA	52
6.9	OCHRANA KULTÚRNYCH PAMIAТОK, ZBIEROK MÚZEJNEJ POVAHY, PREDMETOV KULTÚRNEJ HODNOTY A ĎALŠÍCH VÝZNAMNÝCH KULTÚRNYCH STATKOV ČI ARCHÍVNICTVA.....	52
6.10	PRÍPRAVA HOSPODÁRSKYCH OPATRENÍ PRE KRÍZOVÉ STAVY	53
	ZÁVER	54
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	55

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	56
--	-----------

ÚVOD

Problematika krízového riadenia a plánovania ako aj integrovaného záchranného systému je v posledných rokoch čoraz častejšie skloňovaná a to v dôsledku častých a rozsiahlych živelných pohrôm, ako sú povodne alebo snehové kalamity spôsobené či už klimatickými zmenami alebo činnosťou človeka. Je z tohto dôvodu potrebné poznať a orientovať sa v zákonných normách pod ktoré riešenie mimoriadnych udalostí spadá. V tomto prípade mám na mysli zákon č.239/2000zb. o integrovanom záchrannom systéme, č.240/2000zb. o krízovom riadení ak hovoríme o právnych normách platných na území Českej Republiky a zákony platné na území Slovenskej Republiky – zákon č. 129/2002 o integrovanom záchrannom systéme a zákon č.387/2002 o krízovom riadení. V rámci spoločnej geopolitickej polohy a historickému vývoju bolo dôležité porovnať navzájom tieto právne normy a definovať ich rozdiely ako aj načrtnúť možné riešenie nedostatkov. Keďže riešenie mimoriadnych udalostí často krát presahuje pôsobnosť a hranice krajov či dokonca štátov je treba sa pozerať na krízové riadenie a plánovanie v rámci celej Európskej Únie a definovať záväzky, ktoré nám po vstupe do únie vznikli. V tejto práci sa snažím priblížiť danú problematiku a hľadať možnú zmenu legislatívy hlavne čo sa týka zákonov č. 129/2002zb. a č. 387/2002zb. vzhľadom na to, že ich formulácia nie je z môjho pohľadu dostatočná a v mnohých prípadoch by mohlo dôjsť k pochybeniu orgánov zodpovedných za riešenie mimoriadnej udalosti. Snažil som sa každú jednu časť prehľadne rozobrať a na základe svojho názoru odporučiť riešenie. Keďže prevencia je z môjho pohľadu dosť dôležitou ak nie najdôležitejšou časťou krízového riadenia a plánovania venoval som sa jej v poslednej kapitole. V nej som sa snažil spomenúť všetky, faktory ktoré by mohli prispieť k optimalizácii prevencie.

Táto práca by mala slúžiť ako prehľadný dokument ktorý, priblíži danú problematiku nie len študentom a laikom ale aj odbornej verejnosti, ktorá by mohla prispieť k potrebnej zmene legislatívy alebo aspoň k doplneniu jednotlivých zákonov.

1 KRÍZOVÉ ZÁKONY ČR, SR – Č. 240/2000 ZB.; Č. 387/2002 ZB.

Tento zákon ustanovuje pôsobnosť orgánov verejnej moci pri riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri príprave na krízové situácie mimo času vojny a vojnového stavu a pri ich riešení a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

1.1 Základné ustanovenia

V tomto zákone máme definované základne pojmy ako **Krízové riadenie** čo je súhrn riadiacich činností vrátane príslušných orgánov zameraných na analýzu a vyhodnocovanie bezpečnostných rizík, plánovanie, organizovanie, realizácia a kontrola činností súvisiacich s riešením krízovej situácie, ďalej **krízová situácia** čo je mimoriadna udalosť, pri ktorej je vyhlásený stav nebezpečia alebo stav núdze či stav ohrozenia štátu. **Pracovné povinnosti** tým rozumieme povinnosť fyzických osôb vykonávať jednorázové alebo mimoriadne úlohy potrebné pre riešenie krízovej situácie atď. (240/2000Zb. §2 pis. a až e).

Zákon nám ďalej definuje, že **stav nebezpečia** sa môže vyhlásiť, ak sú v prípade živej pohromy, ekologickej alebo priemyselnej havárie, nehody či iného nebezpečia ohrozené životy, zdravie, majetok, životné prostredie, ak nedosahuje intenzita ohrozenia značného rozsahu, a nie je možné odvrátiť ohrozenie bežnou činnosťou správnych úradov a zložiek integrovaného záchranného systému. Ďalšie definície a spôsob vyhlásenia stanovuje §3 odst. 1 až 9.

1.2 Orgány krízového riadenia

Veľmi podstatnou časťou zákona je definícia **orgánov krízového riadenia** ich práva a povinnosti vo vzťahu ku krízovému riadeniu. Najvyšším orgánom krízového riadenia je **Vláda** tá pri zaisťovaní pripravenosti štátu na krízové situácie zadáva úlohy ostatným orgánom krízového riadenia, riadi a kontroluje ich činnosť.(§4 odst. 1,2) Ďalej môže za núdzového stavu alebo stavu ohrozenia podľa tohto zákona obmedziť na potrebnú dobu právo na nedotknuteľnosť osoby, vlastnícke a užívateľské právo či nariadiť evakuáciu ako aj obmedzenie vstupu na územie štátu osobám, ktoré nie sú občanmi.(§5 až §8) **Ministerstvá a iné správne úrady** zriaďujú pracovisko krízového riadenia, spracovávajú

krízový plán ale aj vedú prehľad možných rizík, rozhodujú o činnostiach k riešení krízových situácií, vytvárajú podmienky pre núdzovú komunikáciu, konkrétne práva, činnosti a povinnosti jednotlivých ministerstiev a správnych úradov – **Ministerstvo vnútra, Ministerstvo zdravotníctva, Ministerstvo dopravy a spojov, Národná banka, Orgány kraja a ostatné orgány územnej pôsobnosti, Orgány obce** vymedzujú §9 až §23.

V **Spoločných ustanoveniach** je definovaná **Bezpečnostná rada** ktorá je koordinačným orgánom pre prípravu na krízové situácie či už je to na úrovni kraja alebo obce. **Finančné zabezpečenie krízových opatrení** na bežný rozpočtový rok sa uskutočňuje podľa zvláštnych predpisov v tomto smere je zainteresované **Ministerstvo financií**, ktoré navrhuje v rozpočtovej kapitole účelovú rezervu finančných prostriedkov na riešenie krízových situácií, ich predchádzanie a odstraňovanie ich následkov.(§25) V tejto časti je obsiahnuté aj **zabezpečenie informačných systémov krízového riadenia**(§26), **Zvláštne skutočnosti** dá sa povedať, že orgány krízového riadenia označujú krízové plány a ostatné listiny, nosné médiá a iné materiály obsahujúce zvláštne skutočnosti slovami „Zvláštne skutočnosti “ alebo skratkou „ZS“. Uvedené označenie nie je stupňom utajenia podľa zvláštneho právneho predpisu. (§27, §28).

1.3 Práva a povinnosti právnických a fyzických osôb

Ako som už na začiatku načrtnol tento zákon upravuje aj **Práva a povinnosti právnických a fyzických osôb** to znamená, že právnické a podnikajúce fyzické osoby sú povinné napr. poskytnúť vecné prostriedky potrebné k riešeniu krízovej situácie a taktiež sa podieľať na spracovávaní krízových plánov. Konkrétne práva, činnosti a povinnosti právnických a fyzických osôb vymedzuje §29 až §32 kde sú definované aj výnimky.

1.4 Kontrola, pokuty a náhrada

Ďalšou časťou je **Kontrola, pokuty a náhrada**, kde sú opäť charakterizované kontrolné orgány, ktoré sa pri vykonávaní kontrolnej činnosti riadia podľa základných pravidiel stanovených zvláštnym právnym predpisom.(§33). Za nesplnenie povinnosti podľa tohto zákona, s výnimkou porušenia povinnosti mlčanlivosti, môže orgán, ktorý porušenie

povinnosti zistil, uložiť fyzickej či právnickej osobe **pokutu** podľa §34 odst. 1. Za porušenie povinnosti mlčanlivosti môže orgán uložiť fyzickej osobe pokutu podľa §34 odst. 3 – 100000Kč.

Náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva, poskytnutie vecných prostriedkov a vykonanie pracovnej povinnosti a pracovnej výpomoci upravuje a definuje §35.

V §36 je definovaná zodpovednosť za škodu a **náhrada škody** a to, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú právnickým a fyzickým osobám v príčinnej súvislosti s krízovými opatreniami a cvičeniami uskutočňovanými podľa tohto zákona. Tejto zodpovednosti sa môže štát sprostíť iba vtedy, keď sa preukáže, že si škodu poškodený spôsobí sám. Konkrétne formy a spôsoby náhrady škody či zdravia vzniknuté pri výkone uloženej pracovnej povinnosti obsahujú odst. 1 až 7.

Fyzickým osobám a obciam , ktoré sa pri krízovej situácii z dôvodu havárie alebo živelných pohromy ocitli v mimoriadne obtiažnych pomeroch, je možné poskytnúť štátnu podporu. Poskytovanie štátnej podpory pri haváriách alebo živelných pohromách vymedzuje §37.

1.5 Ustanovenia spoločné a záverečné

Je dôležité spomenúť, že zákon obsahuje **ustanovenia spoločné a záverečné** kde je zahrnutý **vzťah k správneému poriadku**, je dôležité vedieť, že za stavu ohrozenia štátu podľa tohto zákona a za núdzového stavu sa primerane použijú ustanovenia na oslobodenie od dovozného cla, ktoré sa týkajú napr. liečebných látok, lekárskeých zariadení zdravotného materiálu čo je definované v §39 odst.3 pis. a až g

Na koniec je treba ešte zdôrazniť, že za stavu ohrozenia štátu vyhláseného v súvislosti so zaisťovaním obrany pred vonkajším napadnutím a za vojnového stavu plnia orgány

krízového riadenia i právnické a fyzické osoby úlohy stanovené týmto zákonom, pokiaľ zvláštny právny predpis nestanoví inak.

2 ZÁKON O INTEGROVANOM ZÁCHRANNOM SYSTÉME

Č.239/2000 ZB.; Č.129/2002 ZB.

Tento zákon upravuje organizáciu integrovaného záchranného systému, pôsobnosť a úlohy orgánov štátnej správy záchranných zložiek rámci IZS, práva a povinnosti obcí a iných právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a ostatných fyzických osôb pri koordinácii činností súvisiacich s poskytovaním pomoci ak je bezprostredne ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie.

2.1 Základné ustanovenia

§2 **vymedzuje pojmy** a definuje IZS ako koordinovaný postup jeho zložiek pri pripravenosti a vykonávaní činností a opatrení súvisiacich s poskytovaním pomoci v tiesni. Ďalej definuje **mimoriadnu udalosť**, ako pôsobenie síl a javov vyvolaných činnosťou človeka, prírodnými vplyvmi, a tiež havárie, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok alebo životné prostredie a vyžadujú uskutočnenie záchranných alebo likvidačných prác. Pod pojmom **záchranné práce** rozumieme činnosť na odvrátenie alebo obmedzenie bezprostredného pôsobenia rizik, vzniknutých mimoriadnou udalosťou, hlavne k vzťahu ohrozenia života, zdravia, majetku alebo životného prostredia, vedúcich k prerušeniu ich príčin. Dôležitou časťou IZS je **ochrana obyvateľstva** čo je vlastne plnenie úloh civilnej ochrany- hlavne varovanie, evakuácia, ukrytie a núdzové prežitie obyvateľstva a ďalšie opatrenia k zabezpečeniu ochrany života, zdravia, majetku.

2.2 Integrovaný záchranný systém

Použitie IZS je hlavne v príprave na vznik mimoriadnej udalosti a pri potrebe uskutočňovať súčasne záchranné a likvidačné práce dvomi alebo viacerými zložkami IZS - §3

Zložkami IZS sú Hasičský záchranný zbor, jednotky požiarnej ochrany zaradené do plošného pokrytia okresu jednotkami, zdravotnícka záchranná služba a polícia. Ostatnými

zložkami sú napr. vyčlenené zložky a prostriedky ozbrojených síl, ostatné ozbrojené bezpečnostné zbory, ostatné záchranné zbory, havarijné, pohotovostné, odborné a iné služby, zariadenia civilne ochrany atď. viac §4 odst. 2. Zložky IZS sú pri zásahu povinné sa riadiť príkazmi veliteľa zásahu, prípadne pokynmi prednostu okresného úradu, hejtmana kraja, primátora alebo ministerstva vnútra, pokiaľ uskutočňujú koordináciu záchranných a likvidačných prác. Viac §4 odst.6-9.

Stále orgány pre koordináciu zložiek IZS sú operačné a informačné strediská IZS, ktorými sú operačné a informačné strediská hasičského záchranného zboru kraja a operačné a informačné stredisko generálneho riaditeľstva hasičského záchranného zboru. Ich oprávnenia a povinnosti sú obsiahnuté v §5 odst.2-3.

2.3 Postavenia a úlohy štátnych orgánov a orgánov územných samosprávnych celkov pri príprave na mimoriadne udalosti a pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác.

V **Hlave III** sa hovorí o **postavení a úlohách štátnych orgánov a orgánov územných samosprávnych celkov pri príprave na mimoriadne udalosti a pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác. Ministerstvá a iné správne úrady** pri ochrane obyvateľstva v obore svojej pôsobnosti vedú prehľad možných zdrojov rizík , uskutočňujú analýzy a v rámci prevencie podľa zvláštnych právnych predpisov zjednávajú nápravu skutočností a stavov, ktoré by mohli spôsobiť vznik mimoriadnej situácie, §6 pis.a-c.

Ministerstvo vnútra plní úlohy v oblasti prípravy na mimoriadne udalosti, IZS a ochrany obyvateľstva. Zjednocuje postupy ministerstiev, krajských úradov, obecných úradov právnických a fyzických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť podľa zvláštnych právnych predpisov. Usmerňujú IZS, uskutočňujú kontrolu a koordináciu poplachových plánov, spracováva koncepciu ochrany obyvateľstva, organizuje inštruktáže a školenia v oblasti ochrany obyvateľstva a pre prípravu zložiek IZS, ale aj určuje pravidlá pre

zapojovanie do medzinárodných záchranných a humanitárnych akcií a pomoci , spôsob uskutočnenia evakuácie jej všestranného zabezpečenia atd. §7 odst. 1-7.

Ministerstvo zdravotníctva, územné strediská zdravotníckej záchrannej služby a strediská zdravotníckej záchrannej služby krajov a v okresoch poskytujú svoje služby v prípadoch, kedy mimoriadna udalosť presahuje rámec pôsobnosti okresného strediska zdravotníckej záchrannej služby, alebo je to nutné z odborných alebo kapacitných dôvodov. §8 odst.1-2

Ministerstvo dopravy a spojov zabezpečuje pre potreby správnych úradov a základných zložiek IZS celoštátny informačný systém, pre záchranné a likvidačné práce v oblasti mobilných a zdrojov nebezpečia v doprave. Viac činností a povinností ministerstva definuje §9 odst. 1-4.

Orgány kraja zaisťujú prípravu na mimoriadne udalosti, uskutočňovanie záchranných a likvidačných prác a ochranu obyvateľstva, organizujú súčinnosť medzi okresnými úradmi a obcami v kraji, usmerňujú IZS na úrovni kraja, zjednocuje postupy okresných úradov a územných správnych úradov s krajskou pôsobnosťou v oblasti ochrany obyvateľstva, organizuje inštruktáže a školenie v oblasti ochrany obyvateľstva, zabezpečuje varovanie a vyrozumienie, organizuje a koordinuje humanitárnu pomoc , spolupracuje pri spracovaní a aktualizácii povodňového plánu uceleného povodia podľa zvláštneho právneho predpisu. Ďalšie povinnosti a právomoci sú obsiahnuté v §10 odst. 1-5.

Hejtman organizuje IZS na úrovni kraja, koordinuje a kontroluje prípravu na mimoriadne udalosti uskutočňované orgánmi kraja, územnými správnymi úradmi s krajskou pôsobnosťou, prednostami okresných úradov právnickými a fyzickými osobami, schvaľuje vonkajší havarijný plán a poplachový plán IZS kraja. Viac §11pism. a-d.

Okresný úrad zaisťuje pripravenosť okresu na mimoriadne udalosti, uskutočňovanie záchranných a likvidačných prác a ochranu obyvateľstva, usmerňuje IZS na úrovni okresu, zoznamuje obce a právnické a fyzické osoby s charakterom možného ohrozenia

obyvateľstva s pripravenými záchrannými prácami, spolupracuje pri spracovaní vonkajšieho havarijného plánu a pri koordinovanom riešení mimoriadnej udalosti s krajským úradom, pokiaľ zóna havarijného plánovania presahuje územie okresu, zaisťuje pripravenosť okresu stanovenú havarijným plánom okresu a vonkajšieho havarijného plánu. Viac §12odst. 1-3.

Prednosta okresného úradu organizuje IZS na úrovni okresu, koordinuje a kontroluje prípravu na mimoriadne udalosti uskutočňované okresným úradom, územnými správnymi úradmi s okresnou pôsobnosťou, obcami, právnickými a fyzickými osobami, schvaľuje havarijný plán okresu a vonkajšie havarijné plány, je oprávnený vyzvať právnické a fyzické osoby k poskytnutiu vecnej pomoci pri koordinácii záchranných a likvidačných prác. §13 pism.a-e.

§14 hovorí o povinnostiach hejtmana a prednostu predávať ministerstvu správy o koordinácii záchranných a likvidačných prác.

Orgány obce organizujú prípravu obce na mimoriadne udalosti, podieľajú sa na uskutočňovaní záchranných a likvidačných prácach s IZS, zaisťujú varovanie evakuáciu a ukrytie osôb pred hroziacim nebezpečím, hospodária s materiálom civilnej ochrany, podieľajú sa na zaistení núdzového prežitia obyvateľstva obce, zoznamujú právnické a fyzické osoby v obci s charakterom možného ohrozenia, s pripravenými záchrannými a likvidačnými prácami a ochranou obyvateľstva, a za týmto účelom organizuje školenia. §15 odst.1-5.

Starosta obce pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác zaisťuje varovanie osôb nachádzajúcich sa na území obce pred hroziacim nebezpečím, organizuje po dohode s veliteľom zásahu alebo prednostom okresného úradu evakuáciu osôb z ohrozeného územia obce, organizuje činnosť obce v podmienkach núdzového prežitia obyvateľstva obce, je oprávnený vyzvať právnické a fyzické osoby k poskytnutiu osobnej alebo vecnej pomoci .

Dôležitou časťou je **cvičenie a komunikácia IZS a preverovacie cvičenia a taktické cvičenia**, ktoré sa uskutočňujú za účelom overenia prípravy zložiek IZS k uskutočňovaniu záchranných a likvidačných prác. Súčasťou cvičenia môže byť i vyhlásenie cvičného poplachu pre zložky IZS. Viac §17 odst.1-3.

Dôležitá je **komunikácia zložiek IZS**, hlavne pri príprave na mimoriadnu udalosť a pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác kde sa použije krízová komunikácia, krízovou komunikáciou sa pre účely tohto zákona rozumie prenos informácii medzištátnymi orgánmi, územnými samosprávnymi orgánmi a medzi zložkami IZS za využitia prostriedkov hlasového a dátového prenosu informácii verejnej telekomunikačnej siete i vybranej časti neverejnej telekomunikačnej siete. Presná definícia rozsahu povinností a práv §18 odst.1-4.

2.4 Organizácia záchranných a likvidačných prác v mieste zásahu

Podstatnou časťou pri riešení záchranných a likvidačných prác je **organizácia záchranných a likvidačných prác v mieste zásahu**, koordinovanie záchranných a likvidačných prác v mieste nasadenia zložiek IZS a v priestore predpokladaných účinkov mimoriadnej udalosti a riadenie súčinnosti týchto zložiek uskutočňuje **veliteľ zásahu**, ktorý vyhlási podľa závažnosti mimoriadnej udalosti odpovedajúci stupeň poplachu podľa príslušného poplachového plánu IZS. Pokiaľ zvláštny právny predpis neustanovuje inak, veliteľom zásahu je veliteľ jednotky požiarnej ochrany alebo príslušný funkcionár hasičského záchranného zboru s právom prednostného velenia. Veliteľ zásahu je pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác oprávnený zakázať alebo obmedziť vstup osôb, nariadiť evakuáciu, nariadiť bezodkladné uskutočňovanie alebo odstraňovanie stavieb alebo terénnych úprav za účelom zmiernenia alebo odvrátenia rizík vzniknutých mimoriadnou udalosťou, ale aj vyzvať právnické alebo fyzické osoby k poskytnutiu osobnej alebo vecnej pomoci. §19 odst.1-3.

Vyžadovanie pomoci pre uskutočňovanie záchranných a likvidačných prác alebo oprávnenie vyžadovať pomoc majú ministerstvo vnútra, ministerstvo zahraničných vecí,

hejtman, velitel' zásahu, prednosta okresného úradu. Pomocou sa pre účely tohto zákona rozumie poskytnutie síl, vecných prostriedkov alebo činností IZS pre účely záchranných a likvidačných prác, v prípade ostatných zložiek IZS sa takto realizuje plánovaná pomoc na vyžiadanie. Túto a ďalšiu pomoc vyžadujú prostredníctvom príslušného operačného a informačného strediska IZS. Presná definícia jednotlivých postupov je v §20 odst.1-6.

Plánovaná pomoc a ostatná pomoc sú definované v §21 a §22.

2.5 Práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri mimoriadnych udalostiach

Práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri mimoriadnych udalostiach definuje **časť druhá**. Pokiaľ okresný úrad zahrnie do havarijného plánu okresu alebo vonkajšieho havarijného plánu právnickú alebo fyzickú osobu či podnikajúcu fyzickú osobu je táto osoba povinná bezplatne poskytnúť a aktualizovať požadované podklady. Ďalšie povinnosti právnických a fyzických osôb definuje §23odst.1-4.

Pokiaľ dojde k mimoriadnej udalost'ou v súvislosti s riadením technických zariadení a budov pri práci s nebezpečnými chemickými látkami a pri ich preprave alebo pri práci s nebezpečnými odpadmi , je právnická alebo podnikajúca fyzická osoba , ktorá je vlastníkom, správcom alebo užívateľom uvedených zariadení, budov, látok alebo odpadu, povinná podieľať sa na príprave záchranných a likvidačných prác a na spracovaní havarijného plánu okresu alebo vonkajšieho havarijného plánu tým, že poskytne na vyžiadanie okresného úradu, pokiaľ zvláštny právny predpis neustanovuje inak informácie o zdrojoch rizík, pravdepodobných následkoch havárie a možných spôsoboch likvidácie, možných účinkoch na obyvateľstvo a životné prostredie, opatreniach pripravených vo svojej pôsobnosti pre zaistenie nevyhnutných síl a prostriedkov k uskutočneniu záchranných a likvidačných prác vo svojom objekte alebo zariadení. Voči svojim zamestnancom zaistiť informovanie o hroziacich mimoriadnych hroziacich udalostiach a plánovaných opatreniach, varovanie, evakuáciu, poprípade ukrytie, organizovanie záchranných prác, organizovanie prípravy k sebeochrane a vzájomnej pomoci. Ostatné povinnosti a oprávnenia vyplývajúce z tohto zákona sú obsiahnuté v §24 odst.1-2.

Fyzická osoba je povinná akceptovať obmedzenia vyplývajúce z opatrení stanovených pri mimoriadnej udalosti a obmedzenia nariadené veliteľom zásahu pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác, poskytnúť na výzvu starostu obce, prednostu okresného úradu alebo veliteľa zásahu osobnú alebo vecnú pomoc. Ostatné povinnosti fyzických osôb vyplývajúce z tohto zákona sú v §25 odst1-3.

2.6 Výnimky

§26 sú definované **výnimky** v ktorých sa hovorí ,že poskytnutie vecnej alebo osobnej pomoci nejde vyzvať fyzické osoby, ktoré používajú výsady a imunity podľa medzinárodného práva. Od osobnej pomoci sú oslobodené osoby vo veku do 18 a od 62 rokov a osoby zdravotne nespôsobilé k výkonu požadovaných činností, plne invalidné osoby atď. ale treba vedieť, že osoby oslobodené od osobnej pomoci môžu poskytnúť dobrovoľnú pomoc. Ostatné znenie §26 odst.1-4.

2.7 Kontrola, pokuty, náhrada a finančné zabezpečenie

Hlava III čiže kontrola, pokuty, náhrada a finančné zabezpečenie sú obsiahnuté v §26-§31 je dôležité tu spomenúť aspoň to, že kontrolu vykonáva u obce okresný úrad, u okresného úradu krajský úrad a u krajského úradu ministerstvo vnútra s príslušným ministerstvom. Za nesplnenie povinností podľa tohto zákona môže orgán, ktorý porušenie povinnosti zistil uložiť fyzickej osobe pokutu 20 000kč, právnickej osobe alebo podnikajúcej osobe pokutu 3 000 000 kč. Ak však dojde k obmedzeniu výkonu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, poskytne sa jej vlastníčkovi náhrada v odpovedajúcej miere obmedzenia jeho majetkových práv podľa zvláštneho právneho predpisu. Peňažná náhrada sa poskytne právnickým a fyzickým osobám, ktoré utrpeli škodu na zdravý alebo vecnú škodu pri činnosti zložiek IZS alebo orgánov koordinujúcich záchranné a likvidačné práce, či pri poskytnutí vecnej pomoci. Je treba vedieť, že náhrada škody sa neposkytuje právnickým a fyzickým osobám, ktoré zavinili vznik havárie. Finančné prostriedky ku krytiu výdajov potrebných pre spracovanie dokumentácie, ochranu obyvateľstva,

overovanie pripravenosti k záchranným a likvidačným prácam atď. uplatňuje ministerstvo vnútra v návrhu svojho rozpočtu. K úhrade mimoriadnych výdajov vzniknutých v dôsledku uskutočňovaných záchranných a likvidačných prác môže byť použitá rezerva finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočtovej kapitole - všeobecná pokladničná správa.

2.8 Ustanovenia spoločné a záverečné

V hlave IV teda ustanoveniach spoločných a záverečných sú definované hromadné informačné prostriedky, vzťah k zvláštnym právnym predpisom, zvláštne prípady a zmocňovacie ustanovenia -§32-§35.

3 POROVNANIE KRÍZOVÝCH ZÁKONOV V ČR A SR – Č. 240/2000 ZB.; Č. 387/2002 ZB.

V tejto kapitole by som chcel po rozsahovej a po obsahovej stránke porovnať tieto dva zákony. Zdalo by sa, že znenie zákonov a ich rozsah je na základe bývalého spoločného štátu rovnaké alebo aspoň príbuzné. Hlbšia analýza týchto dvoch zákonov ukázala, že zákon č. 387/2002 Zb. je v porovnaní so zákonom č.240/2000 Zb. **výrazne menej rozsiahli ako po rozsahovej tak aj obsahovej stránke.**

3.1 Porovnanie základných ustanovení

Tieto zákony ustanovujú pôsobnosť orgánov verejnej moci pri riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri príprave na krízové situácie mimo času vojny a vojnového stavu a pri ich riešení a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom. Z čoho vyplýva, že predmet úpravy týchto zákon je rovnaký.

Zdalo by sa, že vymedzenie pojmov bude totožné, v prípade základného vymedzenia pojmov, no už v tejto časti dochádza k malým rozdielom. V č.387/2002zb. §2 by sme našli pojmy ako **krízový štáb a civilné núdzové plánovanie**, ktoré v č.240/2000zb. §2 **absentujú**, no v ďalších paragrafoch je im venované **viac pozornosti** ako v slovenskej verzii.

Veľmi dôležitou časťou zákona č. 240/2000zb. je definícia **stavu nebezpečia** - §3 kde je jasne a zrozumiteľne definovaný stav, ktorý sa na základe tohto zákona definuje ako stav nebezpečia, z môjho pohľadu **absencia** tejto definície v č.387/2002zb. môže spôsobiť nerozhodnosť orgánov, ktorých sa tento zákon priamo dotýka, čo môže mať za dôsledok spomalenie celého procesu krízového riadenia a vznik väčších škôd.

3.2 Porovnanie orgánov krízového riadenia

Hlavné orgány krízového riadenia sa v podstate nelíšia. Hlavným orgánom krízového riadenia je v oboch štátoch rovnaký, je im vláda, opäť sa musím pozastaviť a konštatovať, že výrazným nedostatkom slovenského zákona o krízovom riadení je fakt, že v ňom **chýba definícia oprávnení a opatrení, ktoré môže za stavu ohrozenia vláda použiť, ako napr. oprávnenie obmedziť na potrebnú dobu právo na nedotknuteľnosť osoby, vlastnícke a užívateľské právo či nariadiť evakuáciu ako aj obmedzenie vstupu na územie štátu osobám, ktoré nie sú občanmi.** §5 až §8. Týmto vymedzením sa vláda ČR chráni proti žalobám zo strany subjektov, ktoré boli obmedzené alebo využité v zmysle tohto zákona. Povinnosti ministerstiev a iných správnych úradov samozrejme definujú oba zákony, je ale treba povedať, že v zákone č.387/2002zb. §5. sú obsiahnuté povinnosti **ministerstva a ministerstva vnútra**, čo je z môjho pohľadu **nedostačujúce** vzhľadom na to, že prípadná krízová situácia má ďaleko rozsiahlejšie pôsobenie, ktoré zaberá **väčší okruh ministerstiev** a nie len **ministerstva vnútra**. Preto sa mi zdá, že zákon č.240/2000 §9-12 je koncipovaný lepšie vzhľadom na to, že sú v ňom **obsiahnuté práva a povinnosti aj iných ministerstiev ako napr. ministerstvo zdravotníctva, ministerstvo dopravy a spojov.**

Keďže príprava krízových plánov a ich realizácia je často finančne náročná, je pochopiteľné že je v týchto zákonoch obsiahnutá aj definícia práv a povinnosti Národnej banky ČR či SR ich pôsobnosť v krízovom plánovaní je zrejmá a totožná.

Orgány kraja a ostatné orgány s územnou pôsobnosťou patria tiež k hlavným orgánom krízového riadenia a plánovania, preto definícia ich práv a povinnosti je nevyhnutná. Keďže sa orgány kraja priamo zúčastňujú riešenia krízových situácií bolo potrebné definovať orgány, ktoré budú priamo rozhodovať o postupoch a dohliadať na ich realizáciu. V ČR je takýmto **rozhodným orgánom** podľa tohto zákona **Hejtman** §14 odst.2, logicky by to znamenalo, že v SR bude týmto rozhodným orgánom **župan** – teda predseda samosprávneho kraja, ale nie je tomu tak. V SR je takýmto rozhodným orgánom **bezpečnostná rada kraja** §8 odst.3, ktorá informácie o prijatých opatreniach a návrhy na riešenie krízovej situácie **predkladá Bezpečnostnej rade SR**, to ale môže znamenať

spomalenie realizácie riešenia krízovej situácie. Môže však vzniknúť názor, že rozhodným orgánom by nemal byť jeden človek, ale spomínaná rada, ale práve zákon č.240/2000zb. **dostatočne formuluje postupy, oprávnenia a koordináciu orgánov kraja aj so zložkami IZS** ktorými sú v ČR hasičský záchranný zbor či polícia ČR, či orgánmi obce ako aj fyzickými a právnickými osobami.

Na rozdiel od českého zákona je v tom slovenskom **obsiahnutý aj obvodný úrad**, ktorý vo svojom územnom obvode **zriaďuje krízový štáb, koordinuje činnosť obcí pri príprave na krízovú situáciu a pri jej riešení a činnosť podnikateľova právnických osôb pri civilnom núdzovom plánovaní na úrovni obcí.**

Orgány obce v oboch štátoch zaisťujú pripravenosť obce na riešenie krízových situácií, v slovenskom znení je písané, že orgány obce zriaďujú krízové štáby čo v zákone č.240/2000zb. môže byť **bezpečnostná rada, ktorej zloženie je definované** v §24, v českom znení je zase **zrejmé**, že je **presne definovaný rozhodný orgán – starosta obce**, spolu s jeho povinnosťami a oprávneniami.

Keďže som už spomínal totožnosť pôsobenia NB ČR a SR v krízovom riadení a plánovaní je zrejmé, že aj finančné zabezpečenie krízových situácií bude viac ako podobné.

Keďže komunikácia a následná koordinácia zložiek zúčastnených na plánovaní a riešení krízových situácií je neodmysliteľnou a dôležitou časťou krízového riadenia a plánovania, doceňujem definíciu **zabezpečenia informačných systémov krízového riadenia** v zákone č.240/2000zb., ktorá ale **nie je dostatočná** v zákone č.387/2002zb., čo môže spôsobiť veľa problémov pri komunikácii a koordinácii zložiek krízového riadenia a plánovania.

Pri riešení krízových situácií a aj pri ich plánovaní je dôležité rešpektovať **zvláštne skutočnosti a zaobchádzanie s nimi podľa čo je len časťou zákona č.240/2000zb. §27.**

3.3 Porovnanie práv a povinností právnických a fyzických osôb

Keďže sme si už povedali, že medzi orgány krízového riadenia patria aj právnické a fyzické osoby je preto samozrejmé, že definícia práv a povinností právnických a podnikajúcich fyzických osob je nevyhnutná. Je ale z môjho pohľadu **nedostačujúce** keď definícia práv a povinnosti **je podnikatelia a právnické osoby sú na požiadanie orgánu krízového riadenia povinný mu poskytnúť informácie a podklady potrebné na uskutočňovanie civilného núdzového plánovania ako to je v zákone č.387/2002zb.** Pretože ak by došlo k ohrozeniu života, zdravia alebo hrozia škody veľkého rozsahu na majetku alebo na životnom prostredí, sú právnické osoby a podnikajúce fyzické osoby povinné poskytnúť vecné prostriedky, ale aj plniť úlohy, ktoré sú nad rámec **opatrení uvedených v krízových plánoch, čo je presnejšie definované** v §29 zákona č.240/2000zb.. Treba však ešte dodať, že nie len právnické osoby a podnikajúce fyzické osoby, ale aj fyzické osoby majú svoje povinnosti vymedzené v §31 zákona č.240/2000zb. čo ale v slovenskom zákone **chýba** podobne ako definícia **výnimiek pri poskytnutí vecných prostriedkov, pracovných povinností alebo pracovných výpomocí.**

3.4 Porovnanie kontrol, pokút a náhrad

Kontrola činností krízového riadenia a plánovania je dôležitou časťou celého procesu prípravy a riešenia krízových plánov, ak sa zistí, že došlo k porušeniu alebo nesplneniu práv a povinnosti vyplývajúcich z tohto zákona je samozrejme potrebné uložiť pokutu. Na **Slovensku** je to **od 100000 sk do 500000 sk pre podnikateľa alebo právnickú osobu** - §14 čo je **nedostačujúce** vzhľadom na možnosť ohrozenia života, zdravia, majetku alebo životného prostredia na rozdiel od **Čiech 3000000 čk až 10000000 čk** a okrem toho sa tu hovorí o uložení pokuty aj **fyzickej osobe** a to **od 20000 po 50000 čk** -§34. **Dost' zásadným rozdielom je odvádzanie pokút, na Slovensku ide celá čiastka do štátneho rozpočtu pri čom v Čechách ju dostane kontrolný orgán, ktorý porušenie práv a povinnosti zistil.**

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú právnickým a fyzickým osobám v príčinnej súvislosti s krízovými opatreniami a cvičeniami uskutočňovanými podľa tohto zákona. Tejto zodpovednosti sa štát sprostí len vtedy, keď sa dokáže, že poškodený si škodu spôsobil sám alebo spôsobil vznik škodnej udalosti. **Presná definícia situácií, kedy sa dá alebo nedá uplatniť náhrada škody** - §36 obsahuje len zákon č.240/2000zb. čo môže urýchliť celý proces a celý ho sprehl'adniť čo sa o zákone 387/2002 nedá povedať.

3.5 Porovnanie ustanovení spoločných a záverečných

Zákon č.240/2000zb. vymedzuje aj **poskytnutie, rozsah, spôsob** a podmienky štátnej podpory pri **havarijných** alebo **živelných pohromách pre fyzické osoby a obce** a taktiež aj hovorí o možnosti oslobodenia od **dovozného cla** - §39 pre určitý okruh zariadení či tovaru. Je pochopiteľné, že za krízového stavu je množstvo určitých produktov limitované a ich rýchle dodanie môže mať pozitívny vplyv na výsledok riešenia krízovej situácie, ale na druhej strane nepripravenosť na takúto skutočnosť môže spôsobiť niekoľko násobne väčšie škody ako keby sa s touto situáciou rávalo, preto si myslím, že je potrebné **doplniť** aj túto časť do zákona č.387/2002zb..

Hovorím tu o **doplnení** zákona č.387/2002zb., pretože jeho znenie je podľa môjho názoru **nedostačujúce, v mnohých prípadoch by mohlo dosť k pochybeniu nie len orgánov zodpovedných za krízové riadenie a plánovanie, ale aj všetkých ktorý môžu byť krízovou situáciou postihnutí**. Následky, ktoré môže mať neskoré alebo nesprávne rozhodnutie, môžu mať rozsiahle následky a **ovplyvniť život, zdravie, majetok či životné prostredie vo veľkom rozsahu**.

Zákon č.240/2000zb. je z môjho pohľadu **omnoho lepšie koncipovaný**, ale to nezaručuje bezchybnú koordináciu zložiek krízového riadenia, významnou mierou im však v tom pomáha.

Tab.1. Grafické porovnanie krízových zákonov v ČR a SR – č. 240/2000 Zb.; č. 387/2002 Zb.

Časti jednotlivých zákonov	240/2000zb. - ČR	387/2002zb. - SR
Definícia - stavu nebezpečia	dostatočne definované v §3	absentuje
Definícia - oprávnení a opatrení, ktoré môže za stavu ohrozenia vláda použiť, ako napr. oprávnenie obmedziť na potrebnú dobu právo na nedotknuteľnosť osoby, vlastnícke a užívateľské právo či nariadiť evakuáciu ako aj obmedzenie vstupu na územie štátu osobám, ktoré nie sú občanmi	definované v §5 - §8	absentuje
Definícia - Povinnosti ministerstiev a iných správnych úradov	Dostatočná definícia v §9 - §12	§5 – nedostačujúca definícia
Definícia – rozhodných orgánov kraja	§14 ods.2 - Hejtman	§8 ods.3 – Bezpečnostná rada kraja,
Formulácia – postupov, oprávnení a koordinácii orgánov kraja aj so zložkami IZS	dostatočná - §14 - §17	nedostatočná - §8
Obvodný úrad ako zriaďovateľ krízového	absentuje	§10

štábu na úrovni obcí		
Definícia – zriaďovateľov krízových štábov na úrovni obcí a jej zloženie	dostatočne definované v §24	nedostatočne definované v §10
Formulácia – zabezpečenia informačných systémov krízového riadenia	uspokojivo definované v §26	nedostatočne definované v §13
Zvláštne skutočnosti a zaobchádzanie s nimi	definované v §27 - §28	absentuje
Definícia - práv a povinností právnických a podnikajúcich fyzických osôb	definované v §29	nedostatočná - §12
Definícia - práv a povinností fyzických osôb	definované v §31	absentuje
Definícia - výnimiek pri poskytnutí vecných prostriedkov, pracovných povinností alebo pracovných výpomocí.	definované v §32	absentuje
Definícia – kontrol, pokút a náhrad	dostatočná výška definovaná v §34	nedostatočná výška definovaná v §14

Odvádžanie pokút	dostane kontrolný orgán, ktorý porušenie práv a povinnosti zistil	odvod do štátneho rozpočtu
Definícia – náhrady škody	dostatočne definované v §36	absentuje
Definícia - poskytnutia, rozsahu, spôsobu a podmienok štátnej podpory pri havarijných alebo živelných pohromách pre fyzické osoby a obce	definované v §37	absentuje
Oslobodenie od dovozného cla	definované v §39	absentuje

4 POROVNANIE ZÁKONOV Č.239/2000ZB. ; Č.129/2002ZB. O INTEGROVANOM ZÁCHRANNOM SYSTÉME

Znenie týchto zákonov upravuje organizáciu integrovaného záchranného systému, pôsobnosť a úlohy orgánov štátnej správy záchranných zložiek v rámci IZS, práva a povinnosti obcí a iných právnických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a ostatných fyzických osôb pri koordinácii činností súvisiacich s poskytovaním pomoci ak je bezprostredne ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie.

4.1 Porovnanie základných ustanovení

Predmet úpravy týchto dvoch zákonov je **rovnaký**, čo sa dalo predpokladať z bývalého spoločného štátu. Z toho je zrejmé, že aj vymedzenie základných pojmov §2 by bolo pri najmenšom približné, ale vzhľadom na stručnosť zákona č.129/2002zb. Sú tu **zrejmé rozdiely**. **V slovenskom zákone je definovaný IZS, tiesňový stav, zásah, plán poskytovania pomoci. Český zákon je doplnený o definície likvidačných prác ,zariadení civilnej ochrany, vecnej pomoci, osobnej pomoci.**

V ďalšej časti zákona č.239/2000zb. je definovaný IZS, jeho použitie, zložky a stále orgány pre koordináciu zložiek. V zákone č.129/2002zb. je po vymedzení pojmov časť, v ktorej sa vymedzujú postavenia a úlohy štátnych orgánov a orgánov územných samospráv pri príprave na mimoriadne udalosti. Definícia zložiek a IZS v zákone č.129/2002zb. nasleduje až po tejto časti, preto túto časť preskočím a budem rozoberať základné zložky IZS v ČR a SR.

4.2 Porovnanie definície Integrovaného záchranného systému

Zložkami IZS sú **Hasičský záchranný zbor**, (na Slovensku je to **Hasičský a záchranný zbor**) jednotky požiarnej ochrany zaradené do plošného pokrytia okresu, zdravotnícka záchranná služba a polícia. Ostatnými zložkami sú napr. vyčlenené zložky a prostriedky ozbrojených síl, ostatné ozbrojené bezpečnostné zbory, ostatná záchranné zbory, havarijné,

pohotovostné, odborné a iné služby, zariadenia civilne ochrany atď.. Môžem povedať, že definícia základných a ostatných zložiek IZS je v oboch zákonoch **podobná**, ale musím skonštatovať, že zákon č.239/2000zb. (§4 odst. 3-9) **obsahuje** aj **ustanovenia**, ktoré obsahujú aj **povinnosti a práva jednotlivých zložiek IZS**, či ich právomoci, čo môže uľahčiť prípadné zaradenie, práva a povinnosti ostatných zložiek a základných zložiek IZS pri likvidačných záchranných prácach. Je veľmi dôležitá rýchlosť privolania záchranných zložiek IZS v tiesni preto zákon č.129/2002zb. §6 **ustanovuje zriadenie jednotné európske číslo 112 vo verejnej telekomunikačnej sieti**, čo ale v č.239/2000 **absentuje**. No v praxi funguje.

Zákon č.239/2000zb. §5 ďalej definuje stále orgány pre koordináciu zložiek IZS ako aj operačné a informačné strediská IZS **podobne** ako zákon č.129/2002zb. §10.

4.3 Porovnanie postavení a úloh štátnych orgánov a orgánov územných samosprávnych celkov pri príprave na mimoriadne udalosti a pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác

V nasledujúcej časti sa dostávame k postaveniu a úlohám štátnych orgánov a orgánov územných samospráv pri príprave na mimoriadne udalosti a pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác. Musím skonštatovať ,že **podobne** ako v predchádzajúcej kapitole **chýba** hlbšia **definícia povinností a práv jednotlivých ministerstiev a definícia pôsobnosti ministerstva je nepostačujúca**. V zákone č.239/2000zb. §6 **vymedzuje**, že ministerstvá vedú prehľad možných zdrojov rizík , uskutočňujú analýzy a v rámci prevencie podľa zvláštnych právnych predpisov zjednávajú nápravu skutočností a stavov, ktoré by mohli spôsobiť vznik mimoriadnej situácie, čo v zákone č.129/2002zb. §4 **chýba**. Je zrejmé, že prípadné riešenie mimoriadnej udalosti zasahuje pôsobnosť viacerých ministerstiev, preto je nevyhnutné definovať ich práva a povinnosti za daného stavu a pri príprave na mimoriadnu udalosť čo je **obsiahnuté** v §7-§9, ktoré definujú **povinnosti a práva ministerstva vnútra, ministerstva zdravotníctva a ministerstva dopravy a spojov**. **Absencia** týchto definícií v zákone č.129/2002zb. môže viesť k **spomaleniu** koordinácie jednotlivých orgánov a zložiek ktorých sa pôsobenie IZS dotýka.

Orgány kraja zaisťujú prípravu na mimoriadne udalosti, uskutočňovanie záchranných a likvidačných prác a ochranu obyvateľstva, organizujú súčinnosť medzi okresnými úradmi a obcami v kraji, usmerňujú IZS na úrovni kraja, zjednocuje postupy okresných úradov a územných správnych úradov s krajskou pôsobnosťou v oblasti ochrany obyvateľstva, organizuje inštruktáže a školenie v oblasti ochrany obyvateľstva, zabezpečuje varovanie a vyrozumienie, organizuje a koordinuje humanitárnu pomoc, spolupracuje pri spracovaní a aktualizácii povodňového plánu uceleného povodia podľa zvláštneho právneho predpisu. Je treba si položiť otázku ako by sa postupovalo a ako by prebiehala koordinácia zložiek IZS ak by sa prípadná mimoriadna udalosť dotýkala nie len územia jedného alebo viacerých krajov. Konkrétne **riešenie** danej situácie obsahuje §10 odst.3.

Určite je potrebná definícia rozhodných orgánov, ktoré koordinujú a kontrolujú prípravu na mimoriadne udalosti uskutočňované orgánmi kraja, územnými správными úradmi s krajskou pôsobnosťou, prednostami okresných úradov právnickými a fyzickými osobami, schvaľujú vonkajší havarijný plán a poplachový plán IZS kraja.

Takýmto rozhodným orgánom je v zákone č.239/2002zb. definovaný **Hejtman**, ktorého práva a povinnosti sú definované v §11. Na druhej strane je rozhodným orgánom ustanovené podľa zákona č.129/2002zb. §5 odst.2 **koordináčnej stredisko**.

Z môjho pohľadu je samozrejme definovať pôsobnosť okresného úradu pri príprave na mimoriadne udalosti a pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác. Zákon č.239/2000zb. hovorí v §12 **Okresný úrad zaisťuje pripravenosť okresu na mimoriadne udalosti, uskutočňovanie záchranných a likvidačných prác a ochranu obyvateľstva, usmerňuje IZS na úrovni okresu, zoznamuje obce a právnické a fyzické osoby s charakterom možného ohrozenia obyvateľstva s pripravenými záchrannými prácami, spolupracuje pri spracovaní vonkajšieho havarijného plánu a pri koordinovanom riešení mimoriadnej udalosti s krajským úradom, pokiaľ zóna havarijného plánovania presahuje územie okresu, zaisťuje pripravenosť okresu stanovenú havarijným plánom okresu a vonkajšieho havarijného plánu. Táto časť úplne absentuje v zákone č.129/2002zb. Podobne ako definícia povinností a práv**

prednostu okresného úradu, koordináciu a spoluprácu s Hejtmanom, resp. s koordinačným strediskom. Taktiež tu **chýba vymedzenie povinností a práv orgánov obce a starostov obcí §15,16.**

Cvičenie a plánovanie je podstatnou časťou pripravenosti na mimoriadnu udalosť v zákone č.239/2000zb. je to definované v §17. Pri koordinácii jednotlivých zložiek IZS zohráva dôležitú úlohu komunikácia, ktorá zastáva významnú úlohu v príprave na mimoriadnu udalosť a pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác kde sa použije krízová komunikácia, krízovou komunikáciou sa pre účely tohto zákona rozumie prenos informácií medzištátnymi orgánmi, územnými samosprávnymi orgánmi a medzi zložkami IZS za využitia prostriedkov hlasového a dátového prenosu informácií verejnej telekomunikačnej siete i vybranej časti neverejnej telekomunikačnej siete. Zákon č.239/2000zb. - §17,18. Treba poznamenať, že podstatnosť tejto časti je významná a preto by som ju doporučoval **doplniť** do zákona č.129/2002zb..

4.4 Porovnanie definície organizácie záchranných a likvidačných prác v mieste zásahu

Z môjho pohľadu najpodstatnejšou časťou pri riešení mimoriadnej udalosti je veliteľ, preto je nevyhnutné definovať, kto ním môže byť a aké má právomoci a povinnosti v súčinnosti so samosprávnymi orgánmi – v zákone č.239/2000zb. je to §19 (v zákone č.129/2002zb. §12). Pokiaľ zvláštny právny predpis neustanovuje inak, veliteľom zásahu je veliteľ jednotky požiarnej ochrany alebo príslušný funkcionár hasičského záchranného zboru s právom prednostného velenia. Veliteľ zásahu je pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác oprávnený zakázať alebo obmedziť vstup osôb, nariadiť evakuáciu, nariadiť bezodkladné uskutočňovanie alebo odstraňovanie stavieb alebo terénnych úprav za účelom zmiernenia alebo odvrátenia rizík vzniknutých mimoriadnou udalosťou, ale aj vyzvať právnické alebo fyzické osoby k poskytnutiu osobnej alebo vecnej pomoci. Po hlbšej analýze som zistil, že **právomoci veliteľa zásahu sú v zákone č.239/2000zb. podstatne väčšie -§19 odts.3.**

Vyžadovanie pomoci pre uskutočňovanie záchranných a likvidačných prác alebo oprávnenie vyžadovať pomoc majú ministerstvo vnútra, ministerstvo zahraničných vecí, hejtman, veliteľ zásahu, prednosta okresného úradu. Pomocou sa pre účely tohto zákona rozumie poskytnutie síl, vecných prostriedkov alebo činností IZS pre účely záchranných a likvidačných prác, v prípade ostatných zložiek IZS sa takto realizuje plánovaná pomoc na vyžiadanie. Túto a ďalšiu pomoc vyžadujú prostredníctvom príslušného operačného a informačného strediska IZS. Už s tejto definície je **zrejmé, kto a ako môže pomoc vyžadovať na rozdiel od zákona č.129/2002zb. §13 kde je len letmá charakteristika subjektu, ktorý môže pomoc vyžiadať.**

4.5 Porovnanie definície Práv a povinností právnických a fyzických osôb pri mimoriadnych udalostiach

Práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri mimoriadnych udalostiach definuje časť druhá. Pokiaľ okresný úrad zahrnie do havarijného plánu okresu alebo vonkajšieho havarijného plánu právnickú alebo fyzickú osobu či podnikajúcu fyzickú osobu je táto osoba povinná bezplatne poskytnúť a aktualizovať požadované podklady.

Pokiaľ dôjde k mimoriadnej udalost'ou v súvislosti s riadením technických zariadení a budov pri práci s **nebezpečnými chemickými látkami a pri ich preprave alebo pri práci s nebezpečnými odpadmi, je právnická alebo podnikajúca fyzická osoba, ktorá je vlastníkom, správcom alebo užívateľom uvedených zariadení, budov, látok alebo odpadu, povinná podieľať sa na príprave záchranných a likvidačných prác a na spracovaní havarijného plánu okresu alebo vonkajšieho havarijného plánu tím , že poskytne na vyžiadanie okresného úradu, pokiaľ zvláštny právny predpis neustanovuje inak informácie o zdrojoch rizík, pravdepodobných následkoch havárie a možných spôsoboch likvidácie, možných účinkoch na obyvateľstvo a životné prostredie, opatreniach pripravených vo svojej pôsobnosti pre zaistenie nevyhnutných síl a prostriedkov k uskutočneniu záchranných a likvidačných prác vo svojom objekte alebo zariadení. Táto časť je dosť podstatná a je preto nevyhnutné ju doplniť do zákona č.129/2002zb.. Voči svojim zamestnancom má zamestnávateľ povinnosť**

zaistiť informovanie o hroziacich mimoriadnych udalostiach a plánovaných opatreniach, varovanie, evakuáciu, poprípade ukrytie, organizovanie záchranných prác, organizovanie prípravy k sebe ochrane a vzájomnej pomoci zákon č.239/2000zb. - §23,24.

Fyzická osoba je povinná akceptovať obmedzenia vyplývajúce z opatrení stanovených pri mimoriadnej udalosti a obmedzenia nariadené veliteľom zásahu pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác, poskytnúť na výzvu starostu obce, prednostu okresného úradu alebo veliteľa zásahu osobnú alebo vecnú pomoc. Keďže pôsobnosť fyzických a právnických osôb je nezanedbateľná, je pochopiteľne dôležité venovať sa aj tejto problematike a ozrejmiť dotknutým subjektom ich práva a povinnosti. Je zarádzajúce keď sa týmto subjektom v zákone č.129/2002zb. - §11 venujú len **3 odstavce**.

4.6 Porovnanie definície výnimiek

V ďalšej časti zákona č.239/2000zb. sú definované výnimky, čo je v zákone č.129/2002zb. - §14 definované ako vyňatie z povinností poskytnúť osobnú pomoc a vecné plnenie.

4.7 Porovnanie definície kontrol, pokút, náhrad a finančného zabezpečenia

Je dôležité spomenúť, že kontrolu vykonáva u obce okresný úrad, u okresného úradu krajský úrad a u krajského úradu ministerstvo vnútra s príslušným ministerstvom. Za nesplnenie povinností podľa tohto zákona môže orgán, ktorý porušenie povinnosti zistil uložiť fyzickej osobe pokutu podľa zákona č.239/2000zb. - §28 **20 000kč** v zákone č.129/2002zb. nie je definované, právnickej osobe alebo podnikajúcej osobe pokutu **3 000 000 kč** v zákone č.129/2002zb. - §18 – **200000sk**.

Je potešujúce, že si štát uvedomuje svoju **zodpovednosť** za prípadne vzniknuté škody a preto musím konštatovať, že v oboch zákonoch je **dostatočne** definované poskytnutie náhrady škody – zákon č.239/2000zb. – §30; zákon č.129/2002zb. -§15.

V ďalšej časti sa hovorí o finančnom zabezpečení IZS, čo je na základe bývalého štátu a podobným ekonomickým systémom **totožné**.

4.8 Porovnanie ustanovení spoločných a záverečných

Na záver je potrebné povedať, že zákon č.239/2000zb. - §34 sa vzťahuje aj na prípady, kedy ide o mimoriadnu udalosť, ktorou je ohrozené verejné zdravie a orgán verejného zdravia požiada okresný úrad, orgán kraja alebo ministerstva vnútra o spoločnom riešení mimoriadnej udalosti.

Podobne ako v predchádzajúcej kapitole, tu musím hovoriť o **doplnení** zákona č.129/2002zb., lebo jeho **nedostatočnosť** môže v konečnom dôsledku spôsobiť **zlyhanie** nie len vedľajších ale aj základných zložiek IZS, čo môže mať nedozierne dopady na život, zdravie, majetok a životné prostredie. **Navrhoval** by som **doplniť** zákon **podľa zákona č.239/2000zb.** na základe **bývalého spoločného štátu, či geopolitickej polohy**.

Tab.2. Grafické porovnanie zákonov 239/2000Zb. ; 129/2002Zb. o integrovanom záchrannom systéme

Časti jednotlivých zákonov	239/2000zb. - ČR	387/2002zb. - SR
Vymedzenie základných pojmov	dostatočne a rozsiahlejšie definované v §2	letmo definované v §2
Definícia - zložiek IZS a ich práva a povinnosti	dostatočne definované v §4 - §5 – práva a povinnosti v §4 ods. 3-9	definované v §8 - §9 – absentuje časť definujúca práva a povinnosti
Zriadenie jednotného európskeho čísla tiesňového volania vo verejnej telekomunikačnej sieti - 112	Absentuje – no funguje	vymedzuje §6
Definícia – povinnosti, práva a pôsobnosť jednotlivých ministerstiev	Dostatočne definované v §6	Nedostatočne definované v §4 – chýba vymedzenie, že ministerstvá vedú prehľad možných zdrojov rizík a s tým spojené opatrenia,
Definícia - povinností a práv ministerstva vnútra, ministerstva zdravotníctva	definované v §6	absentuje

a ministerstva dopravy a spojov		
Definícia – rozhodných orgánov a ich práva a povinnosti	definované v §11 – Hejtman	definované v §5 ods.2 – koordinačné stredisko
Definícia – pôsobnosti okresného úradu resp. oblastného úradu a spolupráca prednostu resp. Hejtmana a koordinačného strediska	dostatočne a rozsiahle definované v §12	úplne absentuje
Definícia – práv a povinností orgánov obce a starostov obcí	rozsiahle definované v §15 - §16	úplne absentuje
Cvičenie a komunikácia zložiek IZS	definované v §17 - §18	absentuje
Vymedzenie - právomoci a povinností veliteľ'a zásahu	dostatočne definované v §19 ods. 3	nedostatočne definované v §12
Definícia – oprávnenia vyžiadať pomoc pri uskutočňovaní záchranných a likvidačných prác	dostatočne definované v §20 - §22	letmo definované v §13
Definícia – práv a povinností fyzických a právnických osôb	dostatočne definované v §23 - §24	nedostatočne definované v §11
Ukladanie pokút	definované v §28	absentuje

fyzickým osobám		
Ukladanie pokút právnickým osobám	definované v §28 odst.1,b	nedostatočne definované v §18
Definícia – zodpovednosti za škodu	dostatočne definované v §30	dostatočne definované v §15

5 KRÍZOVÉ RIADENIE A PLÁNOVANIE A IZS V RÁMCI EU.

Treba si uvedomiť, že krízové riadenie a plánovanie sa v súčasnej dobe neobmedzuje len na územie ČR alebo SR, ale po vstupe do EU vzniká členom EU povinnosť zúčastňovať sa na krízovom riadení a plánovaní EU.

5.1 Civilné krízové riadenie v EU

Európska rada definovala štyri prioritné oblasti rozvoja civilných aspektov krízového riadenia. Týmito oblastami sú:

- **Polícia**
- **Posilňovanie právneho prostredia a hodnoty právneho štátu**
- **Posilňovanie občianskej správy**
- **Civilná ochrana**

V súčasnej dobe Európska rada deklaruje schopnosť EU viesť niektoré operácie krízového riadenia, hlavne humanitárne, výskumné a záchranné akcie, mierové a mierotvorné akcie. K tomuto účelu disponuje viacerými či ekonomickými, diplomatickými, civilnými i vojenskými nástrojmi. V súčasnej dobe stále pokračuje na rozvoji zdrojov a kapacít zameraných predovšetkým na:

- Na ochranu ľudského života
- Zaistenie verejného poriadku
- Prevencia ďalšej eskalácie konfliktu alebo krízy
- Uľahčenie návratu k mierovému, stabilnému a dlhodobé životaschopného stavu
- Zmiernenie nežiaduceho dopadu na medzinárodný vývoja členské štáty

Identifikácia konkrétnych cieľov a vyhodnotenie operatívnych požiadavkou musí odrážať aj politické záujmy EU. Na základe tohto bola vytvorená databáza využiteľných zdrojov, nástrojov a skúseností, ktoré môžu jednotlivé členské štáty EU poskytnúť, a ktoré by mala EU využiť hlavne tam, kde je potrebná čo najrýchlejšia reakcia. V súčasnej dobe je stanovený mechanizmus pre koordináciu činností a využívaní prostriedkov vojenského

i civilného krízového riadenia, s ktorých pomocou môže Únia čeliť komplexu politických kríz, predchádzať im či zabrániť ich eskalácii a zabezpečiť mier a stabilitu v transformačných fázach v postihnutých spoločnostiach.

5.2 Prioritné oblasti rozvoja civilných aspektov krízového riadenia

5.2.1 Polícia

Jedným najdôležitejších aspektov civilného krízového riadenia, na ktoré únia kladie dôraz je polícia. Už v roku 2003 sa členské štáty zaviazali poskytnúť 5000 policajných príslušníkov vhodných pre účasť v medzinárodných misiách a operáciách civilného krízového riadenia. Z tohto počtu by 1000 policajných príslušníkov malo byť pripravených na rozmiestnenie do 30 dní a byť pripravených pôsobiť v mieste určenia počas jedného roka. Policajné zbory môžu byť nasadzované nie len v operáciách vedených EÚ, ale aj v operáciách riadenými organizáciami ako OSN, OBSE, Radou Európy a pod.

Jednotlivé misie sa môžu od seba líšiť. Ide napr. o misie typu:

- Preventívne akcie
- Misie zamerané na elimináciu či zmiernenie priebehu či následkov už vypuknutej krízy
- Operácie zaisťujúce normálny návrat k normálu v post konfliktnej a transformačnej etape kedy je treba znova nastoliť právo a poriadok a taktiež dohľad nad dodržiavaním základných ľudských práv a slobôd
- Prítomnosť na zvýšenie legitimacy, dôveryhodnosti a kapacity miestnej polície, justície a trestného systému, ktorých nevykonnosť môže mať v dobe krízy negatívne dopady na medzinárodné snahy o stabilizovanie situácie v postihnutom regióne

Poskytovanie policajných síl jednotlivými členskými štátmi je dobrovoľné, význam role, ktorú budú policajní príslušníci zohrávať v akciách tohto charakteru, však pochopiteľne kladie na ich výber určité požiadavky. Je treba zaistiť vzdelávanie a výcvik dostatočného množstva policajných príslušníkov k pokrytiu všetkých špeciálnych náplní práce

medzinárodnej polície, či už sa jedná o tradičný výkon policajnej služby, monitoring, poradenstvo či školenie miestnych kapacít. Taktiež by mal byť dopredu stanovený vhodný spôsob využitia schopností skúseností policajných špecialistov, ktorí sa vrátia z misie. Bez významu nezostáva ani vzdelávanie, školenie a výcvik príslušníkov miestnej polície, čo okrem iného umožňuje skrátenie doby, počas ktorej bude v zemi alebo v regióne pôsobiť medzinárodná misia či zníženie počtu jej personálu. S nárastom nároku na množstvo, vyššie školenie a vybavenie policajných príslušníkov určených pre medzinárodné policajné misie pochopiteľne zaznamenáme nárast významu zaistovania finančných a logistických zdrojov.

5.2.2 Posilňovanie právneho prostredia

Ak má byť zaručený pozitívny výsledok ktorejkoľvek policajnej misie, musí byť práca polície podporená a prepojená s ďalšími, nemenej významnými oblasťami verejného života. Je potreba sa zamerať na podporu stabilizácie súdneho a trestného systému v lokalite zasiahnutej krízou. Možnosť efektívne čeliť krízovým situáciám je spojená s dostatkom dôveryhodného a schopného personálu. Pre tento účel schválili členské krajiny EÚ vlastné národné opatrenia na výber sudcov, štátnych zástupcov, expertov trestného riadenia a ostatných kategórií právneho a trestného systému, ktorý budú na základe tohto opatrenia vyslaný do mierových misií. Je samozrejmosťou, že musí byť zaistené vzdelávanie pre túto špecifickú činnosť.

Preto Európska komisia zahájila projekt budovania siete vzdelávacích inštitúcií pre výber a vzdelávanie personálu určeného pre účasť v medzinárodných misiách. EÚ ďalej stanovila spôsoby podpory vzniku alebo renováciu infraštruktúr lokálnych súdnych a väzenských zariadení a taktiež prijímanie miestneho súdneho personálu a väzenských dozorcov. Všetky programy a realizácie úloh prebieha na základe tzv. užšej spolupráce medzi členskými štátmi, hlavne prepojením už existujúcich vzdelávacích programov a inštitúcií.

5.2.3 Posilňovanie občianskej správy

Ďalšia oblasť, pre efektívne potlačenie krízy alebo urýchlenie transformačného procesu spoločnosti, je oblasť civilnej administratívy. Európska komisia na základe vlastných skúseností stanovila kľúčové oblasti a aspekty podpory rozvoja občianskej správy. Poverila členské štáty k výberu, vyškoleniu a rozmiestneniu odborníkov, ktorí by pomohli krízou postihnutej oblasti znovu spojzdníť nefunkčný administratívny systém. Databáza expertov by mala pokrývať široké spektrum funkcií využiteľných v operáciách krízového riadenia . Malo by sa jednať hlavne o tieto činnosti:

- Obecné administratívne činnosti : občianska evidencia, majetková evidencia, voľby, výber daní, colné služby a miestna správa
- Sociálna činnosť: vzdelanie a sociálne a zdravotné služby.
- Infraštruktúra: zásobovanie vodou, energií, telekomunikácia, doprava a odpadové hospodárstvo.

5.2.4 Civilná ochrana

Civilné aspekty krízového riadenia dopĺňuje ochrana obyvateľstva. Tu je treba rozlíšiť, či sa jedná o akcie civilnej ochrany v rámci krízy vyvolanej pôsobením ľudského faktora , alebo operácie čeliace alebo odstraňujúce následky prírodných katastrof. V operáciách krízového riadenia CFSP (spoločná zahraničná a bezpečnostná politika) prijala Európska rada spoločný koordinačný mechanizmus, ktorý zaisťuje súčinnosť subjektov národnej civilnej ochrany , výskum a výmenu informácií, včasné varovanie, spoluprácu vo vzdelávaní zložiek civilnej ochrany a vznik informačných databáz. Ten však musí byť pre prípady kríz spôsobených prírodnými katastrofami trochu pozmenený. V týchto situáciách ide skôr o špecializáciu jednotlivých členských krajín v poskytovaní ľudských a materiálnych zdrojov či typ mandátu a štatútu vedúceho a ostatných zúčastnených štátov v záchranej operácii, aby nedochádzalo zbytočne k duplicite vybavenia a zdrojov. Tým by mala byť zaistená efektívna, organizovaná a pohotová reakcia Únie na podobné situácie.

Členské krajiny na dobrovoľnom princípe prisľúbili poskytnúť:

- 2-3 vyhodnocovacie alebo koordinačné tímy tvorené celkom desiatimi expertmi ktoré sú schopné vyslania do 3-7 hodín, v závislosti na konkrétnej situácie

- zásahové jednotky civilnej ochrany o počte 2000 osôb schopných urýchleného vyslania

5.3 Integrovaný záchranný systém v koncepcii EU

Preventívne opatrenia sú v súčasnej dobe významným činiteľom v príprave na riešenie krízovej situácie treba si však uvedomiť, že ani najlepšie preventívne opatrenia nezaistia sto percentnú bezpečnosť a k tomuto účelu je treba mať pripravené sily a prostriedky, ktoré budú schopné eliminovať alebo výrazne obmedziť následky negatívnych vplyvov, či už sa jedná o dopravnú nehodu alebo teroristický útok. Nastavené právne kritéria pre činnosť integrovaného záchranného systému dávajú občanom určitú istotu, ktorú je v súčasnosti nutné potvrdiť doplnením potrebných síl a prostriedkov zložiek IZS, aby ich odozva bola rýchla a účinná. V materiálnom vybavovaní zložiek môže pomôcť voľný pohyb materiálu medzi členskými štátmi EU, ktorý povedie k rozšíreniu ponuky od zahraničných podnikateľských subjektov. Okrem toho sa stále viac rozvíja vzájomná spolupráca príslušných zložiek členských štátov, hlavne vo vzťahu odovzdávania skúseností z oblasti prípravy na mimoriadne udalosti, ich likvidácia a ich vzájomná spolupráca. V súvislosti s voľným pohybom osôb, môžeme očakávať aj pohyb odborníkov z oblastí, dotýkajúcich sa IZS a je nutné nastaviť systém vzájomného uznávania profesných kvalifikácií, aby integrácia týchto odborníkov bola pre všetkých prínosom.

V tejto časti som sa snažil načrtnúť spôsob, akým sa ČR a SR snažia zapájať do krízového riadenia a plánovania v rámci EU a čo sa zmenilo v koncepcii IZS po vstupe do EU. Táto časť obsahuje aj povinnosti, ktoré nám po vstupe do EU vznikli a akým spôsobom sa ich snažíme realizovať.

6 OPTIMALIZÁCIA PREVENČIE

Keďže som v predošlých kapitolách odporučil doplnenie zákonov č.129/2002zb., č.387/2002zb. v jednotlivých paragrafoch v tejto časti mojej práce by som sa chcel zamerať na faktory, ktoré môžu optimalizovať prevenciu a sprehľadniť krízové riadenie a plánovanie či uľahčiť a zrýchliť účinnosť IZS.

V dôsledku globálnych klimatických zmien sa častejšie objavujú hrozby v podobe rozsiahlych živelných pohrôm, ako sú povodne alebo snehové kalamity. Naopak dlhotrvajúce sucha, okrem rizika nedostatku pitnej a úžitkovej vody a vplyvu na jej kvalitu, zvyšuje pravdepodobnosť rizika vzniku lesných požiarov a to hlavne s kombináciou s víchricami. Početnosť a rozsah účinkov živelných pohrôm, hlavne povodní, v poslednom období svedčí o tom, že riziko ich vzniku sa zvyšuje.

Aj napriek dôslednejším preventívnym a ochranným opatreniam predstavujú naďalej hrozbu priemyslové havárie v stacionárnych objektoch a zariadeniach, v ktorých sa pracuje s nebezpečnými chemickými látkami, prípravkami alebo odpadmi. Vstup stále nových prepravcov do dopravných sietí, vrátane leteckých, zvyšuje pravdepodobnosť nehôd pri preprave osôb či materiálu. Hrozbu predstavuje hlavne zvýšená intenzita cestnej, železničnej a vodnej prepravy nebezpečných chemických látok a nebezpečného odpadu. Po vstupe ČR a SR do EU sa s nárastom tranzitu cez naše územie zvýšilo riziko vzniku havárií pri cestnej preprave týchto látok a odpadov.

6.1 Krízové a havarijné riadenie a plánovanie

Dôležitým aspektom prevencie preto je **krízové a havarijné plánovanie** či **cvičenie orgánov krízového riadenia**. Na **krízovom a havarijnom plánovaní** by sa mali pri spracovaní **krízových plánov** podieľať hasičský záchranný zbor, dotknuté správne úrady či zložky IZS.

K zdokonaleniu pripravenosti orgánov krízového riadenia na riešenie krízovej situácie, k overeniu metodík práce, získavanie poznatkov pre zlepšovanie pracovných postupov a súčinnostných väzieb, by mali postačiť organizované jednostupňové či dvojstupňové cvičenia, a to ako na vnútroštátnej tak aj na medzinárodnej úrovni. Z hľadiska obsahového zamerania by mala byť precvičovaná činnosť orgánov krízového riadenia, či už pri nevojenských, tak i vojenských krízových situáciách. Cvičenia by mali byť pripravované a uskutočňované v súlade so **zásadami pre prípravu a uskutočňovanie cvičení orgánov krízového riadenia ČR** a taktiež **SR**.

Vzdelávanie v oblasti krízového riadenia by malo byť uskutočňované na základe **konceptie vzdelávania v oblasti krízového riadenia**. Zúčastňovať by sa na takomto type vzdelávania mali hlavne zamestnanci správnych úradov, úradníci VUC, **starostovia** obcí s rozšírenou pôsobnosťou, starostov obcí s povereným obecným úradom, **primátori** štatutárnych miest, **hejtmani** krajov, **zdravotní pracovníci** či iní výkonní pracovníci.

Pre správnu koordináciu zložiek **krízového riadenia** je dôležitý dokonalý informačný a komunikačný systém či systémy. Preto je vhodné sa zamerať na **budovanie a prevádzku informačného systému krízového riadenia**. Informačné systémy krízového riadenia by mali byť určené na podporu riadiacich procesov spojených s prípravou a riešením krízových situácií a mimoriadnych udalostí. Cieľom **informačného systému krízového riadenia** by malo byť vytvorenie centrálného nástroja, ktorý bude umožňovať hlavne využitie a vzájomnú komunikáciu s existujúcimi informačnými systémami a databázou využívanou pre podporu krízového riadenia. Tento systém by mal byť chápaný ako nadstavba nad existujúcimi informačnými systémami.

Dôležitou časťou **krízového riadenia** je jeho optimalizácia na súčasné požiadavky a trendy preto je z môjho pohľadu dôležitá **reorganizácia odborných pracovísk** zodpovedných za prípravu na **krízové situácie**, ako aj **reorganizácia krízových pracovísk** či **optimálne nastavenie systému územného členenia útvarov krízového riadenia**.

Po vstupe SR a ČR do EU vznikol priestor na **medzinárodnú spoluprácu** v oblasti vnútornej bezpečnosti a verejného poriadku, táto spolupráca by sa mala zameriavať na oblasť výskumu, medzinárodné cvičenia a kontakty zo zastupiteľskými úradmi. Vstupom do EU vznikol záväzok podieľať sa na spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike EU vrátane krízového riadenia, ktoré do tejto oblasti spadá.

6.2 Ochrana obyvateľstva

Podstatou celého krízového riadenia je ochrana života, zdravia, majetku a životného prostredia, preto sa **ochrana obyvateľstva** dá chápať ako priorita celého riadenia. V oblasti ochrany obyvateľstva je právomoc a pôsobnosť štátnych orgánov a orgánov územných samosprávnych celkov, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb upravené predovšetkým zákonom o IZS, ďalšími právnymi predpismi pre oblasť krízovej legislatívy či pripravovanými právnymi predpismi. Základným realizačným dokumentom by mala byť **konceptia ochrany obyvateľstva**, ktorá by mala byť s výhľadom až do roku 2015. Zjednocovanie postupov ministerstiev, územných samosprávnych úradov, krajských úradov, obecných úradov, právnických a podnikajúcich fyzických osôb v oblasti ochrany obyvateľstva vykonáva ministerstvo vnútra prostredníctvom generálneho riaditeľstva hasičského záchranného zboru.

Jedným s nástrojov pre plnenie zákonom stanovených úloh v oblasti ochrany obyvateľstva sú **zariadenia civilnej ochrany**. Dá sa povedať, že dobudovávanie týchto zariadení a modernizácia starších by mala byť tiež súčasťou koncepcie ochrany obyvateľstva.

V trvalej funkčnosti by mal byť udržiavaný aj **jednotný systém varovania a vyrozumenia**, pomocou ktorého môže byť realizovaná **evakuácia** obyvateľstva. Opatrenia k **evakuácii** by mali byť zahrnuté v havarijných plánoch krajov a vo vonkajších havarijných plánoch vo forme plánov konkrétnych činností. Mali by byť plánované predovšetkým v zónach havarijného plánovania jadrových zariadení, v objektoch alebo zariadeniach s nebezpečnými chemickými látkami či v územiach ohrozených prirodzenými alebo zvláštnymi povodňami.

K zabezpečeniu **núdzového prežitia obyvateľstva**, hlavne evakuovaných osôb, by mali byť využité hlavne vhodné stacionárne objekty s možnosťou ubytovania a stravovania či iných dôležitých služieb. Z tohto dôvodu je treba byť pripravený na **núdzové zásobovanie vodou, potravinami a krmivami**. V mnohých prípadoch príprava evakuácie nie je možná, preto by východiskom mohlo byť **vyučovanie tematiky ochrany človeka za mimoriadnych udalostí**. V rámci EU by sa ČR a SR mali podieľať na činnosti príslušných orgánov Komisie a Rady EU v **oblasti civilnej ochrany** hlavne pri spracovaní návrhu Akčného plánu EU.

6.3 Integrovaný záchranný systém

Neodmysliteľnou súčasťou **krízového riadenia** je **Integrovaný záchranný systém**. Keďže som sa mu dostatočne venoval v predošlých kapitolách chcel by som tu len naznačiť zdokonaľovanie jeho pôsobenia.

Čo sa týka novelizácie zákona o IZS v ČR vznikol názor, že ma zmysel k nej pristupovať až v kontexte s optimalizáciou celého bezpečnostného systému.

V **krízovom plánovaní** by sa malo počítať nie len so základnými zložkami IZS, ale aj s plánovanou pomocou ostatných zložiek IZS, ktoré by mali byť komunálne havarijné služby, obecné a mestské polície, zdravotné zariadenia a Armáda. K správnej koordinácii zložiek IZS by mala prispieť aj dokonalá funkčnosť **operačných a informačných stredísk**. Z vlastnej skúsenosti viem, že **funkčnosť telefónneho centra tiesňového volania 112** je nevyhnutnosťou. Nie len funkčnosť **operačných a informačných stredísk** ale aj celkový **komunikačný systém** a jeho funkčnosť prispieva k lepšej koordinácii zložiek IZS. Preto je nevyhnutná nie len **distribúcia krízových mobilných telefónov** či výstavba **digitálneho rádiového komunikačného systému**, ale aj jeho revízie a obnova. Keďže sa IZS zúčastňuje na **koordinácii záchranných a likvidačných prác**, je dôležité aby bol IZS usmerňovaný. Nástrojom pre usmerňovanie by mali byť **pravidelné porady**

zložiek IZS a mali by sa konať na ústrednej aj krajskej úrovni minimálne jeden krát za rok. Nevyhnutnosťou by mali byť aj **preverovacie a taktické cvičenia**.

Všetky zložky IZS by mali mať **plány konkrétnych činností**, ako napr. traumatologický plán, pohotovostný plán veterinárnych opatrení, plán zaistenia verejného poriadku a bezpečnosti. Je veľmi dôležité definovať si **postavenie síl a prostriedkov Armády, rezortu zdravotníctva, veterinárnych orgánov v IZS**. Keďže IZS je funkčným nástrojom pre riešenie mimoriadnych udalostí a často je jediným akcieschopným a disponibilným nástrojom pre riešenie problémov, ktoré by obecne mali byť riešené inými mechanizmami (zjazdnosť komunikácií, energetika, atď.). Tiež z tohto dôvodu by mala byť venovaná pozornosť objektívnym problémom, ktoré zložky IZS riešiť nemôžu. Ide hlavne o **doriešenie financovania IZS** ako prijatie zákona o **zdravotníckej záchranej službe**.

6.4 Požiarna ochrana

Ak chcem hovoriť o prevencii musím spomenúť a definovať Požiarnu prevenciu resp. **Požiarnu ochranu**. Táto problematika je veľmi rozsiahla a detailné venovanie sa jej by obsiahlo rozsah ďalšej práce. Preto sa budem snažiť zjednodušiť jednotlivé požiadavky a zdôrazniť z môjho pohľadu dôležité aspekty ktoré prispievajú k celkovej prevencii. Zabezpečovanie preventívnej **požiarnej ochrany** by malo byť usmerňované v dvoch oblastiach a to v predchádzaní vzniku požiaru (mimoriadnych udalostí), vrátane rýchleho zistenia situácie predchádzajúcej jej vzniku a k príprave na rýchle zistenie vzniku mimoriadnej udalosti, a vo vytváraní a zabezpečovaní podmienok pre minimalizáciu dopadu.

Veľmi dôležité je prijať alebo sa zaoberať **konceptiou požiarnej prevencie**, ktorá by mala riešiť a riadiť a výkon štátnej správy na úseku požiarnej prevencie, v spolupráci s ministerstvami, samosprávnymi úradmi, orgánmi verejnej správy.

Je důležitá **harmonizácia predpisov v ČR a SR s právom EU**. V oblasti legislatívy by mali byť plnené úlohy v **tvorbe predpisov harmonizovaných s požiadavkami EU**, hlavne v oblastiach voľného pohybu tovaru a požiarne bezpečnostných požiadaviek vzťahujúcich sa k prevencii závažných havárií, s cieľom minimalizovať riziká a zvýšiť pripravenosť pre zvládanie nebezpečných stavov.

Určite je treba sa zaoberať sa **požiarnou bezpečnosťou stavieb, technológií a výrobkov**.

Keďže aj v tejto sfére úspešnosť požiarneho zásahu či správnosť realizácie zásahu závisí od dodržovaní predpisov a výkonnosti ľudského faktora je veľmi dôležitá **Kontrolná činnosť či dozor, ako aj preventívne výchovná činnosť**. Už z tohto pohľadu je dôležitá **odborná spôsobilosť osôb, ktoré sú určené na výkon štátneho požiarneho dozoru**.

Rýchlosť zásahu a prípadné rýchle riešenie mimoriadnej udalosti často závisí od **plošného pokrytia jednotkami PO**. Finančná náročnosť celkového pokrytia je značná, preto si dovoľím tvrdiť, že **plánované počty staníc či počty príslušníkov v jednotkách neboli nikdy dosiahnuté**. Nevyhnutnosť riešenia tohto problému je značná. Z môjho pohľadu by to mohla vyriešiť **optimalizácia investičného, materiálne technického a finančného zabezpečenia jednotiek PO plošného pokrytia**. Jednou z možností by mohlo byť, keby sa **poisťovne podieľali na financovaní PO**. Ďalšími súčasťami prevencie by malo byť vytvorenie **konceptie chemickej služby, psychologickkej služby hasičského záchranného zboru, či správna špecifikácia práce vo výškach a nad voľnou hĺbkou, ako aj leteckej hasičskej služby**.

6.5 Ochrana verejného zdravia súvisiaca s mimoriadnou udalosťou

Je veľmi dôležité hovoriť o **ochrane verejného zdravia súvisiacou s mimoriadnou udalosťou**. K riešeniu mimoriadnej udalosti by mali byť využité viacúčelové objekty – **stabilné hospitalizačné báze**, ktoré by bolo možné v režime núdzového zdravotníckeho zariadenia využiť ako izolačné zariadenie pri rozsiahlych epidémiách. Tieto zariadenia by

mali byť súčasťou **systému ochrany občanov pred vysoko nebezpečnými a rizikovými agens a toxínmi**. Pripravenosť systému zdravotníctva na vznik mimoriadnych udalostí a krízových situácií súvisiacich s výskytom nebezpečného infekčného ochorenia alebo rizika jeho vzniku v dôsledku diagnostikovania výskytu pôvodcu v prostredí je v súčasnej dobe veľmi potrebná a na základe tohto by mali byť spracované **plány hygienických, proti epidemiologických a epidemiologických opatrení**.

6.6 Ochrana pre povodňami

Asi najväčším problémom posledných rokov, čo sa týka mimoriadnych udalostí sú určite povodne. Preto je nevyhnutné definovať a stále optimalizovať **ochranu pred povodňami**. V tomto prípade by mal byť rozhodnými orgánmi **ústredné vodoprávne úrady**. Tie by mali spracovať **stratégie ochrany pred povodňami**, ktorých súčasťou by mal byť **program prevencie**. Keďže je tento problém dosť často skloňovaný a riešený umožňuje nám spracovať **súhrnný prehľad problémov, ktoré boli identifikované v priebehu riešenia krízovej situácie vzniknutej v dôsledku rozsiahlych povodní napr. august 2002**. Už s poznatkov ktoré boli počas týchto povodní nadobudnuté, sa javí správne spracovanie typového plánu **narušenia hrádzí významných vodohospodárskych diel**. Táto problematika si vyžaduje stálu pozornosť zainteresovaných subjektov.

6.7 Ochrana vonkajšieho ovzdušia súvisiacou s mimoriadnou udalosťou

Je treba spomenúť a zaoberať sa aj **ochranou vonkajšieho ovzdušia súvisiacou s mimoriadnou udalosťou**. Ľudskou činnosťou sa do vonkajšieho ovzdušia dostávajú znečisťujúce látky, ale aj látky, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu. Keďže kvalita ovzdušia je podstatná pre život živých organizmov je potrebné neustále sledovať **kvalitu ovzdušia**, k tomuto by mali prispieť hlavne **účelové merania ovzdušia** a na základe takto získaných informácií dostaneme **hodnotenie zdravotných rizík**. K prevencii by mali prispieť aj **predpovede vzniku a ukončenie smogových situácií**.

Ako som už naznačil činnosť človeka, je spojená s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, preto **ochrana zdravia a životného prostredia pred škodlivými účinkami chemických látok a chemických prípravkov** je opodstatnená.

6.8 Ochrana a životného prostredia pred nežiaducimi účinkami ionizujúceho žiarenia

Súčasný trend využívania atómovej energie má tendenciu rastu, čo nám dáva povinnosť zaoberať sa **ochranou osôb a životného prostredia pred nežiaducimi účinkami ionizujúceho žiarenia**. V tomto prípade je veľmi dôležitou súčasťou **krízový štáb a krízové koordinačné centrum**, ktoré by mali **posúdiť** prípadnú **radiačnú situáciu a odporučiť zavedenie príslušných ochranných opatrení** ako napr. **vymedzenie kontaminovanej oblasti**. Zaistenie jadrovej bezpečnosti, radiačnej ochrany, fyzickej ochrany a havarijnej pripravenosti by malo byť prioritou orgánov štátneho dozoru, ostatnými orgánmi verejnej správy či držiteľmi povolenia. Konkrétne opatrenia k likvidácii radiačnej nehody alebo radiačnej havárie a k obmedzeniu jej následkov by mali byť spracované vo vnútorných havarijných plánoch držiteľov povolenia a vo vnútorných havarijných plánoch pre zónu havarijného plánovania.

Určite sa treba zaoberať aj **prevenciou závažných havárií pri práci s chemickými látkami alebo chemickými prípravkami**.

6.9 Ochrana kultúrnych pamiatok, zbierok múzejnej povahy, predmetov kultúrnej hodnoty a ďalších významných kultúrnych statkov či archívnictva

Keďže ochrana majetku je súčasťou **krízového riadenia a plánovania** treba sa zaoberať aj **ochranou kultúrnych pamiatok, zbierok múzejnej povahy, predmetov kultúrnej hodnoty a ďalších významných kultúrnych statkov či archívnictva**. Z tohto dôvodu by

mali byť aspoň štátne archívy zabezpečované **elektronickými zabezpečovacími a protipožiarnymi zariadeniami**.

6.10 Príprava hospodárskych opatrení pre krízové stavy

Riešenie krízových stavov je späté s materiálnymi nákladmi, preto sa treba zaoberať aj **prípravou hospodárskych opatrení pre krízové stavy**. Systém hospodárskych opatrení pre krízové stavy by mal byť predstavovaný **súborom nástrojov pre zabezpečenie vecných zdrojov** od právnických a podnikajúcich fyzických osôb, z predmetom vytvorenia štátnych hmotných rezerv.

V tejto kapitole svojej práce som sa pokúsil definovať akým spôsobom by sa malo pristupovať k optimalizácii **Krízového riadenia a plánovania, IZS** a iných činností spojených s touto problematikou. Keďže moje vedomosti sú len na teoretickej úrovni mohol som sa len domnievať a na základe materiálov, ktoré som mal k dispozícii vyvodiť závery, ktoré som tu interpretoval. Problematika optimalizácie prevencie sa zakladá hlavne na praktických vedomostiach a skúsenostiach. Keďže jej rozsiahlosť je veľká, snažil som ja tu len v skratke načrtnúť možnosti a smer, ktorým by sa malo uberať.

ZÁVER

Vo svojej práci „Krizové riadenie plánovanie v euroregiónoch ČR a SR“ som v prvej kapitole priblížil právne normy, ktoré nám definujú a usmerňujú krízové riadenie v ČR a SR a to zákon č.240/2000 Zb. - ČR, zákon č.387/2002 Zb. - SR . Keďže k tejto problematike neodmysliteľne patrí integrovaný záchranný systém venoval som sa mu v kapitole dva kde som tiež priblížil právne normy – zákon č.239/2000 Zb. - ČR; zákon č.129/2002 Zb. – SR. Snažil som sa stručne tieto zákony rozobrať aby sa prípadnému čitateľovi lepšie orientovalo v danej problematike, na úrovni právnych noriem. Napriek geopolitickej polohe a podobnému historickému vývoju sa v mnohých detailoch jednotlivé zákony líšili, či neboli v niektorých častiach dostatočne spracované. Preto som sa v tretej a štvrtej kapitole snažil nájsť tieto rozdiely, prípadné nezrovnalosti či nedostatky a pokúsil sa naznačiť akým spôsobom by mali byť riešené. Na sprehl'adnenie som to graficky doplnil. Keďže súčasná doba už neobmedzuje krízové riadenie a plánovanie len na územie ČR a SR, ale chápe ho v rámci celej EU snažil som sa v piatej kapitole charakterizovať krízové riadenie a plánovanie a IZS v rámci EU a záväzky ktoré nám na základe členstva náležia. V tejto problematike je veľmi dôležitou súčasťou prevencia, preto som sa jej venoval v poslednej kapitole a snažil som sa naznačiť akým spôsobom by sa malo pristupovať k jej optimalizácii. Túto prácu som spracoval pre ľudí, ktorých sa krízové riadenie a plánovanie týka, či sa v budúcnosti bude týkať. Mal by to byť ucelený dokument, ktorý by mal pomôcť čitateľovi lepšie sa orientovať v danej problematike a nie len na území ČR ale aj SR. Snažil som sa dôležité pojmy a definície zdôrazniť aby som tak umožnil prehľadnejšiu orientáciu. Uvedomujem si, že táto problematika je značne rozsiahla a dôkladný a detailný rozbor by potreboval väčší priestor.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1] Právo európskej únie
- [2] Zákon č.239/2000zb. o integrovanom záchrannom systéme
- [3] Zákon č.240/2000zb. o krizovém riadení
- [4] Zákon č 129/2002zb. o integrovanom záchrannom systéme
- [5] Zákon č 387/2002zb. o krizovém riadení
- [6] JUDr. LAUCKÝ Vladimír. *Řízení technologických procesů v průmyslu komerční bezpečnosti*. 1. vyd. Univerzita Tomáše Bati, Zlín, 2005, 101 s. ISBN 80-7318-329-3
- [7] Odbor bezpečnostnej politiky MV ČR, *Civilné krízové řízení v Evropské unii POLICEJNÍ MISE*, Praha, 2004 [online] dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/2003/odbor/obp/mise.pdf>>.
- [8] genmjr. Ing.ŠTÍPÁN Miroslav, *Oborný časopis požiarnej ochrany, IZS a ochrany obyvateľstva, Partnerúm v Evropské unii nabízíme dobré zkušenosti*, 2004,č.5. Ministerstvo vnitra, [online] dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz/2003/casopisy/112/0405/stepan_info.html>.
- [9] VLÁDA České republiky, *Zpráva o zajištění bezpečnosti České republiky v oblasti ochrany před mimořádnými událostmi*, [online], vyd. 1,[cit. 15 Března 2006] č.263 dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/dokument/2006/zprava_mu.pdf>.

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

ČR Česká republika

IZS Integrovaný záchranný systém

CFSP spoločná zahraničná a bezpečnostná politika

OBSE Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v európe

OSN Organizácia spojených národov

PO Požiarna ochrana

SR Slovenská republika

VUC Vyšší územný celok